

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Запорізький національний технічний університет

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до проведення практичних, семінарських занять з
дисципліни

“Податкова система II”

для студентів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»
та 6.030508 «Фінанси і кредит» денної та заочної форми
навчання

2013

Методичні рекомендації до проведення практичних, семінарських занять з дисципліни "Податкова система II" для студентів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» та 6.030508 «Фінанси і кредит» денної та заочної форми навчання /Укл.: Помулева В.М - Запоріжжя: ЗНТУ, - 2013. - 50 с.

Містить завдання для практичних занять та методичні вказівки до їх проведення з дисципліни „Податкова система" з урахуванням сучасних вимог щодо програми даного курсу.

Укладач: В.М. Помулева ст.викладач кафедри «Облік і аудит»

Рецензент д.держ.упр., професор,. зав.каф. “Облік і аудит”
Левченко Н.М.

Відповідальний за випуск: д.держ.упр., професор,. зав.каф.
“Облік і аудит” Левченко Н.М.

Затверджено
на засіданні кафедри
„Облік і аудит”
Протокол № 3
від „15” жовтня 2013 р.

Затверджено на засіданні
Факультету економіки
управління
Протокол № 5
від „22” серпня 2013 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСУ	6
3. ТЕМАТИКА І ПЛАНИ ПРОВЕДЕННЯ	8
СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	
План семінарських і практичних занять	8
Тематика семінарських і практичних занять	8
Тема 1. МІСЦЕВІ ПОДАТКИ ТА ЗБОРИ	8
Питання для обговорення	8
Навчальні завдання	9
Тема 2. РЕСУРСНІ ПЛАТЕЖІ	13
Питання для обговорення	13
Навчальні завдання	14
Тема 3. СПЕЦІАЛЬНІ ПОДАТКОВІ РЕЖИМИ	34
Питання для обговорення	34
Навчальні завдання	35
Тема 4. ІНШІ ПОДАТКИ ТА ЗБОРИ	41
Питання для обговорення	41
Навчальні завдання	42
4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	47

ВСТУП

В умовах перебудови економіки України, створення нових соціальних та економічних відносин у суспільстві, розбудови нашої держави як незалежної та самостійної, важлива роль відводиться податковій системі.

Одним з першочергових завдань ринкової реформи в Україні є створення ефективної податкової системи, яка б забезпечувала розвиток народногосподарського комплексу країни, відповідним чином регулювала б економічні відносини.

Ефективність податкової системи визначається тим, наскільки цілеспрямовано вона вирішує комплекс завдань, пов'язаних з керованістю економіки, як системи, розвитком виробництва, підвищенням життєвого рівня населення.

Податкова система повинна успішно вирішувати фінансово-розподільче завдання. Шляхом оптимального розподілу доходів суб'єктів підприємництва та громадян забезпечується дохідна частина бюджету, достатня для фінансування соціальних процесів та розвитку в цілому України та регіонів, зокрема.

Система оподаткування має бути побудована таким чином, щоб сприяти розвитку виробничої діяльності, посиленню таких стимулів, які б забезпечили «прорив» на пріоритетних напрямках економічного та соціального розвитку країни.

Податкова система є найвагомішим та ефективним інструментом регулювання фінансових відносин у державі.

Характерним і дестабілізуючим фактором для України сьогодні є значна кількість податків, безсистемне надання пільг, значний податковий тягар, часті зміни податкового законодавства тощо.

Підготовка майбутніх фахівців, які будуть працювати в державній податковій службі України, державних установах, на підприємствах, неможлива без теоретичних та практичних знань у галузі оподаткування.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни “Податкова система” є вивчення фінансових відносин, пов’язаних з примусовим відчуженням і перерозподілом частини вартості національного продукту з метою формування загальнодержавного фонду грошових ресурсів.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Податкова система” є засвоєння теоретичних та організаційних основ податкової системи та податкової політики, методики розрахунків, порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами, набуття практичних навичок обчислення розмірів платежів до бюджету, альтернативних систем оподаткування, діяльності державної податкової служби.

Предметом навчальної дисципліни є сукупність фінансових відносин, які виникають у процесі розподілу та перерозподілу вартості валового внутрішнього продукту від юридичних та фізичних осіб до загальнодержавних централізованих фондів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- теоретичні та організаційні основи податкової системи та податкової політики, роль податкової складової в бюджетних надходженнях;
- основні принципи роботи з законодавчими актами, діючими інструктивними матеріалами та нормативами;
- методику розрахунків, порядок сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами;
- альтернативні системи оподаткування;
- основи діяльності державної податкової служби;

вміти:

- застосувати методику обчислення і сплати податків;
- складати податкову звітність;
- працювати із законодавчим та інструктивним матеріалом, правильно його трактувати, розуміти та використовувати.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСУ

Тема 1. МІСЦЕВІ ПОДАТКИ ТА ЗБОРИ

Види місцевих податків.

Платники податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, об'єкт оподаткування, порядок нарахування та сплати, звітність юридичних осіб, пільги щодо податку.

Види місцевих зборів.

Платники збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності, об'єкт оподаткування. Види діяльності, які провадяться з придбанням торгового патенту, у т.ч. пільгового. Види торгових патентів. Порядок придбання та використання торгового патента. Ставки збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності. Порядок обчислення, порядок та строки сплати.

Збір за місця для паркування транспортних засобів (платники, об'єкт та база, порядок обчислення та сплати).

Туристичний збір (платники, база справляння, ставки, порядок сплати). Податкові агенти туристичного збору та особливості справляння ними туристичного збору. Податкові агенти туристичного збору та особливості справляння ними туристичного збору.

Порядок встановлення та зарахування місцевих податків та зборів.

Тема 2. РЕСУРСНІ ПЛАТЕЖІ

Плата за землю: платники, об'єкти, ставки. Порядок обчислення. Звітність та порядок сплати плати за землю. Пільги щодо плати за землю.

Платники, об'єкти, порядок нарахування та строки сплати збору за спеціальне використання лісових ресурсів.

Збір за спеціальне використання води. Платники, об'єкт оподаткування, ставки збору. Порядок нарахування та зарахування збору до бюджету.

Пільги щодо збору за спеціальне використання води.

Плата за користування надрами для видобування корисних копалин та в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Платники, об'єкт, ставки плати. Порядок та терміни складання розрахунку, терміни сплати збору.

Платники, об'єкт, ставки збору за користування радіочастотним ресурсом України. Порядок обчислення та сплати збору.

Платники екологічного податку, об'єкт та база оподаткування, ставки. Порядок обчислення, подання звітності та сплати податку.

Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними трубопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України (платники рентної плати, об'єкт оподаткування, ставки, порядок обчислення та строк сплати).

Тема 3. СПЕЦІАЛЬНІ ПОДАТКОВІ РЕЖИМИ

Платники єдиного податку. Об'єкт оподаткування та ставки. Порядок обчислення та сплати єдиного податку.

Суб'єкти підприємницької діяльності, які мають можливість скористатися спрощеною системою оподаткування за єдиним податком. Обмеження та суб'єкти, які не мають права переходу на єдиний податок.

Платники фіксованого сільськогосподарського податку. Об'єкт оподаткування. Механізм оподаткування та ставки. Порядок обчислення, подання звітності та сплати фіксованого сільськогосподарського податку.

Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію. Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності.

Тема 4. ІНШІ ПОДАТКИ ТА ЗБОРИ

Платники збору за першу реєстрацію транспортного засобу. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку. Пільги в оподаткуванні. Порядок нарахування. Звітність та терміни сплати збору за першу реєстрацію транспортного засобу.

Платники, об'єкт та ставка збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства. Порядок обчислення, звітність, терміни подання та сплати збору.

3. ТЕМАТИКА І ПЛАНИ ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

План семінарських і практичних занять

1. Обговорення теоретичних питань
2. Доповідь і презентація рефератів
3. Перевірка тестів
4. Розв'язання задач

Тематика семінарських і практичних занять

Тема 1. МІСЦЕВІ ПОДАТКИ ТА ЗБОРИ

Питання для обговорення:

- податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (платники, об'єкт, база оподаткування, ставки, порядок нарахування, сплати, подання звітності);
- збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності (платники, об'єкт, база оподаткування, порядок сплати);
- суб'єкти господарювання, які не є платниками збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності;
- види діяльності, які провадяться з придбанням пільгового торгового патенту;
- ставки збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності;
- порядок придбання торгового патенту;
- порядок використання торгового патенту;
- збір за місця для паркування транспортних засобів (платники, об'єкт, база оподаткування, ставки, порядок нарахування, сплати, подання звітності);
- туристичний збір (платники, об'єкт, база оподаткування, ставки);
- податкові агенти туристичного збору та особливості справляння ними туристичного збору.

Навчальні завдання

Приклади розв'язування задач

Приклад 1.1

Розрахувати податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, якщо юридична особа «А» придбала житловий будинок для відпочинку працівників загальною площею 540 кв. метрів у лютому поточного року, з них жила площа - 520. Крім того, на балансі підприємства станом на 01.01 поточного року рахується нерухомість - однокімнатна квартира у багатоповерховому будинку жилою площею 18 кв. м. Вказати строки сплати податку та термін подачі звітності.

Розв'язання

1. Оскільки декларація з податку на нерухомість юридичними особами надається до 20 лютого поточного року, в якій відображаються дані станом на 01.01 поточного року, то спочатку визначаємо базу оподаткування для такої нерухомості.

Базою оподаткування є житлова площа, у нашому прикладі – 18 кв. м.

2. Ставки податку встановлюються до розміру мінімальної заробітної плати (МЗП), встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр бази оподаткування. Ставки податку для юридичних осіб для квартир, житлова площа яких не перевищує 240 кв. метрів становить 1 відсоток. МЗП на 1 січня 2013 р. = 1147 грн.

3. Оскільки базовим податковим періодом є календарний рік, визначаємо податок на поточний рік:

$$П = 18 \times (1\% \times 1147) = 206,46 \text{ грн.}$$

4. Оскільки сплата податку відбувається щоквартально, визначаємо щоквартальні платежі, для чого річну суму податку розбиваємо на рівномірні частини:

$$206,46 : 4 = 51,62 \text{ грн.}$$

Тобто, по 51,62 грн. податку необхідно сплачувати за такими строками: до 30.04.2013 р.; до 30.07.2013 р.; до 30.10.2013 р. та до 30.01.2014 р.

5. В лютому придбано житловий будинок, отже нарахувати податок необхідно з лютого місяця до кінця року, тобто за 11 місяців. База оподаткування – житлова площа – 520 кв. м. Ставка податку для

житлових будинків, житлова площа яких перевищує 500 кв. метрів становить 2,7 відсотка від МЗП на 1 січня до бази оподаткування. Розрахуємо суму податку на житловий будинок:

$$520 \text{ кв.м.} \times (2,7 \times 1147) / 12 \text{ міс.} \times 11 \text{ міс.} = 14761,89 \text{ грн.}$$

6. Декларація за нові об'єкти надається на протязі місяця з дня виникнення права власності на об'єкт нерухомості.

Будинок придбано в лютому, отже декларацію надаємо у березні. Оскільки перший строк сплати до 30.04, розбиваємо суму податку на чотири квартали:

$$14761,89 : 4 = 3690,47 \text{ грн.}$$

Тобто сплачувати податок необхідно щоквартально по 3690,47 грн. за строками, які не наступили (до 30.04, до 30.07, до 30.10 та 30.01 наступного року).

Висновок: Податок на нерухоме майно за квартиру, відображений у річній декларації, що подається до 20 лютого, склав 206,46 грн. Строки сплати – щоквартально, в сумі 51,62 грн.

Податок на нерухоме майно за будинок, відображений у «новій» декларації, що подається на протязі місяця з дня виникнення права власності (у березні), склав 14761,89 грн. Строки сплати – щоквартально, в сумі 3690,47 грн.

Приклад 1.2

Розрахувати податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на поточний рік, якщо Іванов І.І. продав квартиру житловою площею 150 кв. метрів Петрову П.П. за 500 000 грн. 25.03. поточного року. Вказати, хто буде платником податку, визначити суми, та вказати терміни сплати.

Розв'язання

1. Базою оподаткування є житлова площа, у нашому прикладі – 150 кв. м. Для фізичних осіб передбачено пільги щодо податку у вигляді зменшення бази оподаткування. Для квартир/квартири база зменшується на 120 кв. м. Отже, оподатковуватися буде 30 кв. м житлової площі (150 – 120).

2. Ставка податку для фізичних осіб у разі, якщо житлова площа квартири/квартир не перевищує 240 кв. метрів встановлюється не більше 1 відсотка МЗП на 1 січня до бази оподаткування.

3. Визначаємо річну суму податку:

$$П = (150 - 120) \times (1\% \times 1147) = 344,10 \text{ грн.}$$

4. Відповідно до п.п. 265.8.1 ст. 265 у разі переходу права власності на об'єкт оподаткування від одного власника до іншого протягом календарного року, податок обчислюється для попереднього власника за період з 1 січня цього року до початку того місяця, в якому він втратив право власності на зазначений об'єкт оподаткування, а для нового власника - починаючи з місяця, в якому виникло право власності.

Визначаємо суму податку для Іванова І.І., який буде платником за 2 місяці (період з початку року до початку березня):

$$344,10 \text{ грн.} / 12 \text{ міс.} \times 2 \text{ міс.} = 57,35 \text{ грн.}$$

5. Визначаємо суму податку для Петрова П.П., який буде платником за 10 місяців (період з березня до кінця року):

$$344,10 \text{ грн.} / 12 \text{ міс.} \times 10 \text{ міс.} = 286,75 \text{ грн.}$$

Висновок: Платником будуть обидва власники. Сума податку, що повинен сплатити Іванов І.І. складає 57,35 грн., Петров П.П. - 286,75 грн. Звітність фізичними особами не надається. Нарахування податку проводиться органами ДПС за місцем проживання (реєстрації), сплата – за місцем знаходження нерухомості. Органи ДПС направляють податкові повідомлення-рішення щодо сплати до 1 липня поточного року. Сплата провадиться у термін 60 днів з моменту вручення податкового повідомлення-рішення.

Приклад 1.3

Визначити суму туристичного збору. Вказати термін подання звітності та сплати збору.

Готель в обласному центрі надає послуги за проживання. Виписує рахунок за 3 доби. Вартість проживання без ПДВ – 300 грн. за добу, вартість харчування з ПДВ – 500 грн., послуги за телефон – 30 грн. ставка збору у даному обласному центрі – 1% бази оподаткування.

Розв'язання

1. Визначаємо базу оподаткування.

Базою справляння є вартість усього періоду проживання (ночівлі) за вирахуванням податку на додану вартість.

Однак, до вартості проживання на підставі п.п. 268.4.2 ст. 268 не включаються витрати на харчування чи побутові послуги (прання, чистка, лагодження та прасування одягу, взуття чи білизни), телефонні рахунки, оформлення закордонних паспортів, дозволів на в'їзд (віз), обов'язкове страхування, витрати на усний та письмовий переклади, інші документально оформлені витрати, пов'язані з правилами в'їзду.

Отже, у нашому прикладі база дорівнює 900 грн. (300 грн. x 3 доби).

2. Визначаємо суму збору, яку необхідно зазначити у рахунку окремим рядком:

$$900 \text{ грн.} \times 1\% = 9 \text{ грн.}$$

3. Звітність подається у строки, встановлені для квартального періоду. Сплата – у строки для квартального періоду.

Висновок: Сума туристичного збору, визначена у рахунку складе 9 грн.

Декларація щодо збору надається на протязі 40 календарних днів після закінчення кварталу, сплата збору проводиться на протязі 10 календарних днів після граничного терміну подання декларації.

Задача 1

Розрахувати податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на поточний рік. Вказати терміни сплати та звітності, якщо вона передбачена.

Варіант 1

У власності фізичної особи перебуває на протязі поточного року квартира житловою площею 165 кв. метрів у багатоповерхівці, дачний будинок площею 125 кв.м., а також житловий будинок площею 260 кв.м.

Варіант 2

У власності фізичної особи перебуває на протязі поточного року дві квартири житловою площею 65 та 86 кв. метрів.

Варіант 3

У власності фізичної особи перебуває на протязі поточного року два житлових будинки житловою площею 230 та 125 кв. метрів

Задача 2

Визначити суму збору за місця для паркування транспортних засобів.

Площа земельної ділянки, відведена для забезпечення паркування транспортних засобів на пл. Маяковського м. Запоріжжя дорівнює 1087,5 кв. м., у тому числі яка відведена для безоплатного паркування транспортних засобів інвалідів – 60 кв.м.

Ставка збору за кожний день провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів, що встановлена рішенням міської Ради складає 0,05% мінімальної заробітної плати на 1 січня податкового (звітного) року за 1 квадратний метр площі земельної ділянки.

Тема 2. РЕСУРСНІ ПЛАТЕЖІ**Питання для обговорення:**

- платники, об'єкт, ставки плати за землю та механізм оподаткування;
- особливості оподаткування земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення; земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення; земель лісового та водного фонду;
- звітність та порядок сплати плати за землю юридичними та фізичними особами;
- пільги щодо плати за землю;
- платники, об'єкт та ставки збору за спеціальне використання води, порядок обчислення та зарахування до бюджету. Звітність зі сплати збору;
- пільги щодо збору за спеціальне використання води;
- платники, об'єкт, ставки, порядок нарахування плати за користування надрами, звітність, порядок сплати;
- платники, об'єкт оподаткування, розрахунок та сплата збору за спеціальне використання лісових ресурсів;
- платники, об'єкт, ставки екологічного податку, порядок обчислення та зарахування до бюджету. Звітність зі сплати податку;

– платники, об'єкт, ставки збору за користування радіочастотним ресурсом України, порядок обчислення та зарахування до бюджету. Звітність зі сплати збору;

– платники рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними трубопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України, об'єкт оподаткування, ставки, порядок обчислення та строк сплати.

Навчальні завдання

Приклади розв'язування задач

Приклад 2.1

Необхідно розрахувати суму плати за землю, що підлягає перерахуванню в бюджет приватним торговельним підприємством за рік.

Вихідні дані.

Землекористувачем є приватне торговельне підприємство. Земельна ділянка займає площу 300 кв. м і знаходиться на території населеного пункту з чисельністю населення 7 тис. чоловік.

Нормативна грошова оцінка не встановлена.

Населений пункт розташований на території історико – культурного призначення місцевого значення.

Розв'язання

1. Розрахунок плати за землю проведемо за формулою:

$$Пз = ГО \times Спз \times S \times К \times Т, \quad (2.1)$$

де $Пз$ – плата за землю;

$ГО$ – грошова оцінка земельної ділянки;

$Спз$ – ставка податку;

S – площа земельної ділянки;

$К$ – система коефіцієнтів, що застосовуються під час розрахунку плати за землю для конкретної земельної ділянки; $Т$ – період, протягом якого відбулось володіння (користування) земельною ділянкою в розрахунковому році.

Оскільки грошова оцінка земельної ділянки не встановлена, то ставка плати за землю визначається в залежності від чисельності населення місцевості, на якій розташована ділянка.

Відповідно до ст. 275.1 ПКУ для населеного пункту з чисельністю населення від 3 до 10 тис. чол. ставка податку складає 0,56 грн. за 1 кв. метр.

Населений пункт розташовано на території історико – культурного призначення місцевого значення, тому відповідно до ст. 276.3 ПКУ застосовується коефіцієнт 1,5.

Оскільки не зазначено іншого, приймаємо, що користування землею відбувалось цілком протягом року (коефіцієнт 1).

$$Pз = 300 \text{ кв. м.} \times 0,56 \text{ грн.} \times 1,5 \times 1 = 252,00 \text{ грн.}$$

Висновок: сума земельного податку за рік, що підлягає перерахуванню в бюджет землекористувачем складає 252,00 грн.

Приклад 2.2

Громадянин проживає у м. Запоріжжі у приватному будинку, та має у власності земельну ділянку 500 кв. метрів. Нормативна грошова оцінка не встановлена. Громадянина з 30 травня поточного року визнано пенсіонером за віком.

Розв'язання

1. Оскільки грошова оцінка земельної ділянки не встановлена, то ставка плати за землю визначається в залежності від чисельності населення місцевості, на якій розташована ділянка.

Відповідно до ст. 275.1 ПКУ для населеного пункту з чисельністю населення від 500 до 1000 тис. чол. ставка податку складає 2,82 грн. за 1 кв. метр. Крім того, для міст обласного значення з вказаною чисельністю населення, Києва, Сімферополя, Севастополя застосовується коефіцієнт 2,5.

Оскільки громадянин з 30 травня поточного року є пенсіонером, тому земельний податок нараховується за період з 01.01 по 30.04, тобто за 4 місяці (далі діє пільга).

2. Розрахунок суми плати за землю:

$Pз = 500 \text{ кв.м} \times 2,82 \text{ грн.} \times 2,5 = 3\,525 \text{ (грн.)}$ – річна сума податку,

Плата за 4 місяці: $Pз = 3\,525 \text{ грн./12 місяців} \times 4 \text{ міс.} = 1175 \text{ грн.}$

Висновок: сума земельного податку, що підлягає перерахуванню в бюджет землевласником складає 1175 грн.

Приклад 2.3

Землекористувач — приватний підприємець, який займається наданням послуг. Земельна ділянка займає площу 450 кв. м і знаходиться на території населеного пункту з чисельністю населення 21 тис. чоловік, який розташовано на території західного узбережжя Автономної республіки Крим.

Нормативна грошова оцінка не встановлена.

Розв'язання

Розрахунок плати за землю проведемо за формулою 2.1.

1. Оскільки грошова оцінка земельної ділянки не встановлена, то ставка плати за землю визначається в залежності від чисельності населення місцевості, на якій розташована ділянка. Для груп населених пунктів з чисельністю населення від 20 до 50 тис. чоловік ставка податку складає 1,4 грн. за 1 кв. м. Крім того, для міст обласного значення з вказаною чисельністю населення, Києва, Сімферополя, Севастополя застосовується коефіцієнт 1,2.

2. Площа земельної ділянки складає 450 кв. м.

3. Населений пункт розташовано на території західного узбережжя Автономної республіки Крим, тому для розрахунку плати за землю використовується коефіцієнт 2,2.

4. Оскільки не зазначено іншого, приймаємо, що користування землею відбувалось цілком протягом року (коефіцієнт 1).

Плата за землю дорівнює:

$$Pз = 450 \times 1,4 \times 1,2 \times 2,2 \times 1;$$

$$Pз = 1\,663,20 \text{ (грн.)}$$

Висновок: сума плати за землю, що підлягає перерахуванню в бюджет землекористувачем складає 1 663,20 грн.

Приклад 2.4

Земельна ділянка, на якій розташована будівля, протягом року знаходиться у спільній власності двох осіб: приватного підприємства — 30%, організації інвалідів — 70%. Ділянка загальною площею 360 кв. м розташована на території історико-культурного призначення місцевого значення. Грошова оцінка земельної ділянки складає 300 грн. за 1 кв. м.

Розв'язання

За земельну ділянку, на якій розташована будівля (в межах населеного пункту), що перебуває у користуванні кількох юридичних осіб або громадян, земельний податок нараховується кожному з них пропорційно тій частині площі будівлі, що знаходиться в їх користуванні.

Розрахунок плати за землю проведемо за формулою 2.2:

$$ПЗ = ПЗ_{пп} + ПЗ_{інв}, \quad (2.2)$$

де $ПЗ_{пп}$ — плата за землю, що нарахована приватному підприємству;

$ПЗ_{інв}$ — плата за землю, що нарахована організації інвалідів.

Плату за землю розраховуємо за кожний фрагмент ділянки.

Ставка податку за землі несільськогосподарського призначення складає 1% від нормативної грошової оцінки (п. 274.1 ст. 274 ПКУ).

Коефіцієнт для території історико-культурного призначення місцевого значення – 1,5.

Користування землею відбувалось цілком протягом року (1).

Застосовуємо коефіцієнт індексації K_i (кумулятивно) 3,2 – для приватного підприємця.

З 1 січня 2011 р. відповідно до ст. 289 ПКУ, центральний орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів щороку розраховує величину коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель, на який індексується така нормативна грошова оцінка сільськогосподарських угідь, земель населених пунктів та інших земель несільськогосподарського призначення станом на 1 січня

поточного року (визначається за індексом споживчих цін) з метою визначення розміру земельного податку та орендної плати.

На виконання пункту 289.3 статті 289 ПКУ такий орган забезпечує інформування центрального органу ДПС і власників землі та землекористувачів про щорічну індексацію.

Отже, грошова оцінка земельних ділянок, починаючи з 2000 р., щороку станом на 1 січня уточнюється на коефіцієнт індексації згідно з порядком, який затверджувався Кабінетом Міністрів України.

У 2012 р. нормативна грошова оцінка (НГД) земель населених пунктів, проведена станом на 01.04.96 р., земель сільськогосподарського призначення, проведена на 01.07.95 р., земель несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів, проведена станом на 01.01.97 р., підлягає індексації **станом на 01.01.2012 р. на коефіцієнт 3,2**, що визначається виходячи з добутку коефіцієнтів індексації за: 1996 р. — 1,703, 1997 р. — 1,059, 1998 р. — 1,006, 1999 р. — 1,127, 2000 р. — 1,182, 2001 р. — 1,02, 2005 р. — 1,035, 2007 р. — 1,028, 2008 р. — 1,152, 2009 р. — 1,059, 2010 р. — 1,0, 2011 р. — 1,0 (лист Держземагентства України № 355/22/6-12 про індексацію нормативної грошової оцінки земель у 2012 р.).

Тобто, 3,2 – це добуток коефіцієнтів за 1996 – 2011 рр. (1,703 x 1,059 x 1,006 x 1,127 x 1,182 x 1,02 x 1,035 x 1,028 x 1,152 x 1,059 x 1,0 x 1,0).

Станом на 01.01.2013 року нормативну грошову оцінку земель за 2012 рік необхідно індексувати **на коефіцієнт 1,0** (лист Держземагентства України від 10.01.2012 № 328/22/7-13 про індексацію нормативної грошової оцінки земель у 2013 році). Такий коефіцієнт розраховано виходячи з індексу споживчих цін за 2012 рік – 99,8 %.

Таким чином, **станом на 1.01.2013 р.** застосовується кумулятивний коефіцієнт індексації нормативної грошової оцінки **Кі = 3,2** [(3,2 (за 1996-2011 рр.) x 1,0 (Кі за 2012 р.)].

Нормативна грошова оцінка земель під торфовищами, наданими підприємствам торфовидобувної промисловості, земель під водою, природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного призначення та лісових земель за межами населених пунктів, проведеної станом на 01.01.1997 р. індексується станом на

01.01.2012 р. на коефіцієнт 1,879, який визначається виходячи з добутку коефіцієнтів індексації за 1997 рік -1,059, 1998 рік - 1,006, 1999 рік - 1,127, 2000 рік - 1,182, 2001 рік - 1,02, 2005 рік - 1,035, 2007 рік - 1,028, за 2008 рік - 1,152, за 2009 рік - 1,059, за 2010 рік-1,0 та за 2011 рік - 1,0.

Нормативна грошова оцінка земель несільськогосподарського призначення, яка проведена у 2006 році відповідно до Порядку нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель у межах населених пунктів), затвердженого спільним наказом Держкомзему, Мінагрополітики, Мінбудархітектури, Держкомлісгоспу, Держводгоспу та УААН від 27.01.2006 р. №19/16/22/11/17/12, зареєстрованого у Мін'юсті 05.04.2006 за №389/12263 підлягає індексації станом на 01.01.2012 р. на коефіцієнт 1,254, який визначається виходячи з добутку коефіцієнтів індексації за 2007 рік - 1,028, 2008 рік - 1,152, за 2009 рік - 1,059, за 2010 рік - 1,0 та за 2011 рік - 1,0.

Нормативна грошова оцінка земель за 2002, 2003, 2004 та 2006 роки не індексувалась.

Крім того, 31 жовтня 2011 р. Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 1185, згідно з якою з 1 січня 2012 р. до показників нормативної грошової оцінки ріллі, проведеної станом на 1 липня 1995 р. (з урахуванням індексації), застосовується коефіцієнт 1,756.

1. Розрахунок плати за землю, що нарахована приватному підприємству:

Площа земельної ділянки приватного підприємства: 360 кв. м. x 30% = 108 кв. м.

$$\text{ПЗпп} = 300 \times 108 \times 1\% \times 1,5 \times 1 \times 3,2 = 1555,20 \text{ (грн).}$$

2. Розрахунок плати за землю для організації інвалідів не проводиться, оскільки така організація звільнена від сплати земельного податку.

Висновок: сума плати за землю, що підлягає перерахуванню в бюджет приватним підприємством, складає 1555,20 грн.; для організації інвалідів плата за землю не нараховується.

Слід зазначити наступне. За результатами нормативної грошової оцінки земельних ділянок складається технічна документація. Дані про нормативну грошову оцінку окремої земельної ділянки оформляються як *витяг із технічної документації* з нормативної грошової оцінки земель.

Технічна документація земельних ділянок, розташованих у межах населених пунктів, затверджується відповідними сільськими, селищними, міськими радами, а земельних ділянок, розташованих за межами населених пунктів, — відповідними районними радами.

Витяг з технічної документації про нормативну грошову оцінку окремої земельної ділянки видається відповідним органом виконавчої влади з питань земельних ресурсів.

Отже, дані щодо розміру нормативної грошової оцінки земельних ділянок власники земельних ділянок та землекористувачі можуть отримати в підпорядкованих органах Держземагенства України, які ведуть державний земельний кадастр і забезпечують повноту та достовірність відомостей про всі земельні ділянки.

На їх підставі суб'єкти господарювання — власники землі та землекористувачі обчислюють суму податкового зобов'язання з плати за землю та відображають її у податковій звітності.

Приклад 2.5

Необхідно розрахувати суму плати за землю, що підлягає перерахуванню в бюджет приватним підприємством у 2011, 2012, 2013 роках.

Земельна ділянка, на якій розташована будівля, протягом року знаходиться у власності приватного підприємства. Ділянка загальною площею 260 кв. м розташована на території Вільнянського району. Грошова оцінка земельної ділянки проведена у 2010 році і складає 373,46 грн. за 1 кв. м.

Розв'язання

Користування землею відбувалось цілком протягом року (1).

Ставка податку за землі несільськогосподарського призначення складає 1% від нормативної грошової оцінки (п. 274.1 ст. 274 ПКУ).

Застосовуємо коефіцієнт індексації (за 2010 рік) грошової оцінки землі **станом на 1.01.2011 р.**, який склав **1,0**. Нормативну грошову

оцінку земель за 2011 р. станом на 01.01.2012 р. необхідно індексувати на коефіцієнт індексації, що дорівнює **1,0** (за 2011 р.). Станом на 01.01.2013 року нормативну грошову оцінку земель за 2012 рік необхідно індексувати також **на коефіцієнт 1,0**.

1. Розрахунок плати за землю, що нарахована приватному підприємству у **2011** році:

$$\text{ПЗпп} = 260 \times 373,46 \times 1\% \times 1 \times \mathbf{1,0} = 971,00 \text{ (грн.)}$$

2. Розрахунок плати за землю у **2012** році:

$$\text{ПЗпп} = 260 \times 373,46 \times 1\% \times 1 \times \mathbf{1,0} \times \mathbf{1,0} = 971,00 \text{ (грн.)}$$

Тобто застосовуються кумулятивно коефіцієнти за 2010 р. та за 2011 р.

3. Розрахунок плати за землю у **2013** році:

$$\text{ПЗпп} = 260 \times 373,46 \times 1\% \times 1 \times \mathbf{1,0} \times \mathbf{1,0} \times \mathbf{1,0} = 971,00 \text{ (грн.)}$$

Тобто застосовуються кумулятивно коефіцієнти за 2010 р., за 2011 р. та 2012 р.

Висновок: сума плати за землю, що підлягає перерахуванню в бюджет приватним підприємством у 2012 р., складає 971,00 грн.; у 2012 р. - 971,00; у 2013 р. - 971,00.

Приклад 2.6

Необхідно розрахувати суму збору за спеціальне використання води за звітний період.

Промислове підприємство, розташоване в басейні річки Сіверський Донець (Харківська область), в своїй діяльності використовує водні ресурси загальнодержавного призначення із змішаного джерела. Установлений ліміт забору води становить 1000 куб. м. Згідно з даними первинного обліку води за показниками вимірювальних приладів до змішаного джерела водопостачання забрано з початку року 1300 куб.м. води, з яких 949 куб.м. — поверхневі води, 351 куб.м. — підземні води. В тому числі

використано водних ресурсів зі змішаного джерела на санітарно-гігієнічні потреби — 200 куб.м. Усього нараховано і сплачено збору за спеціальне використання води за попередні звітні періоди 400,0 грн.

Розрахувати суму збору за спеціальне використання води за звітний період.

Розв'язання

1. Визначасмо ставки збору за воду для наведеного змішаного джерела:

- для поверхневих вод (р. Сіверський Донець) ставка збору за спеціальне використання води становить 64,04 грн. за 100 куб.м;

- для підземних вод (Харківська область) ставка збору за спеціальне використання води становить 49,24 грн. за 100 куб.м

Згідно з даними первинного обліку води за показниками вимірювальних приладів до змішаного джерела водопостачання забрано з початку року 1300 куб.м. води, з яких 949 куб.м. — поверхневі води, 351 куб.м. — підземні води.

2. Структура джерела :

- для поверхневих вод: $949/1300 \times 100\% = 73\%$;

- для підземних вод: $351/1300 \times 100\% = 27\%$.

3. Ліміт використання води в кількісному вираженні:

- для поверхневих вод: $1000 \text{ куб.м} \times 73\% = 730 \text{ куб. м.};$

- для підземних вод: $1000 \text{ куб.м} \times 27\% = 270 \text{ куб. м.}$

4. Використано на пільгові (санітарно-гігієнічні) потреби — 200 куб.м. води зі змішаного джерела. Структура використаного обсягу води становить:

- для поверхневих вод:

Пільгов = $200 \times 73\% = 146 \text{ (куб.м);}$

- для підземних вод:

Пільгпідз = $200 \times 27\% = 54 \text{ (куб.м.).}$

5. Підлягає розрахунку збору за спеціальне використання води $1300 - 200 = 1100 \text{ куб.м. водних ресурсів:}$

- для поверхневих вод: Розрпов = $949 - 146 = 803 \text{ (куб.м);}$

- для підземних вод: Розрпідз = $351 - 54 = 297$ (куб.м).

6. Розрахунок суми збору за спеціальне використання води в межах ліміту.

Перевищення ліміту використання водних ресурсів має місце як для поверхневих (підлягає розрахунку 803 куб.м., ліміт використання 730 куб.м.), так і для підземних водних об'єктів (підлягає розрахунку 297 куб.м., ліміт використання 270 куб.м).

Сума збору за спеціальне використання води **в межах ліміту** становить:

- для поверхневих вод:

$$\text{Збірпов} = 730 \times 64,04/100 = 467,49 \text{ (грн);}$$

- для підземних вод:

$$\text{Збірпідз} = 270 \times 49,24/100 = 132,95 \text{ (грн).}$$

7. Розрахунок суми збору за спеціальне використання води за перевищення ліміту води (використовується коефіцієнт 5):

- для поверхневих вод:

$$\text{Збірпов} = (803 - 730) \times (64,04/100) \times 5 = 233,75 \text{ (грн);}$$

- для підземних вод:

$$\text{Збірпідз} = (297 - 270) \times (49,24/100) \times 5 = 66,47 \text{ (грн).}$$

8. Розрахунок суми збору, що підлягає сплаті в звітному кварталі.

Всього нараховано збору за спеціальне використання води з початку року:

$$\text{Зв} = 467,49 + 132,95 + 233,75 + 66,47 = 900,66 \text{ грн.}$$

Усього нарахована і сплачено збору за спеціальне використання води за попередні звітні періоди 400,0 грн.

Підлягає сплаті в звітному кварталі: $900,66 - 400,0 = 500,66$ грн.

Висновок: сума збору за спеціальне використання водних ресурсів, що підлягає сплаті до бюджету у звітному кварталі, складає 500,66 грн.

Приклад 2.7

Необхідно розрахувати суму збору за спеціальне використання води та збору за користування водами для потреб гідроенергетики за звітний період.

Електростанція розташована в басейні річки Дніпро. За звітний період обсяг води, пропущений через турбіни, становить 18,20 млн. куб. м.

Крім цього, електростанція має дозвіл на спеціальне використання поверхневих вод місцевого значення. Установлений ліміт — 350 куб. м. За звітний період фактично використано водних ресурсів місцевого значення 380 куб. м.

Нараховано збору за користування водами для потреб гідроенергетики за попередні звітні періоди — 7500,1 грн. Усього нараховано збору за спеціальне використання води за попередні звітні періоди 85 грн.

Розв'язання

1. Розрахунок суми збору за спеціальне використання води.

Ставка збору за спеціальне використання води з поверхневих водних об'єктів для басейну річки Дніпро (на південь від Києва) складає 31,23 грн. за 100 куб.метрів.

Перевищення встановленого ліміту використання води становить:

$$380 - 350 = 30 \text{ куб.м.}$$

Нарахована сума збору за спеціальне використання водних ресурсів **у межах встановленого ліміту** за звітний період становить:

$$\text{Збірпов} = 350 \times 31,23/100 = 109,31 \text{ (грн).}$$

Нарахована сума збору за спеціальне використання водних ресурсів **за перевищення ліміту** води за звітний період становить:

$$\text{Збірпов} = (380 - 350) \times (31,23/100) \times 5 = 46,85 \text{ (грн).}$$

Усього нараховано збору за спеціальне використання води з початку року:

$$109,31 + 46,85 = 156,16 \text{ (грн.)}$$

Оскільки звітність складається наростаючим підсумком з початку року, і в попередніх звітних періодах сплачено 85 грн. збору, то в звітному кварталі підлягає сплаті збору за спеціальне використання води (100% до місцевого бюджету):

$$156,16 - 85,00 = 71,16 \text{ (грн.)}$$

2. Розрахунок суми збору за користування водами для потреб гідроенергетики.

Відповідно до ПКУ ставка збору за спеціальне використання води для потреб гідроенергетики для усіх річок складає 6,38 грн. за 10 000 куб.метрів води, пропущеної через турбіни електростанцій.

Сума збору за користування водами для потреб гідроенергетики за звітний період становить (формула 2.3):

$$Збір_{г\ddot{и}др} = \frac{V \times S}{100}, \quad (2.3)$$

де V — обсяг води, пропущений через турбіни, куб.м;

S — ставка збору за користування водами для потреб гідроенергетики.

Відповідно до формули 2.3 сума збору за користування водами для потреб гідроенергетики складає:

$$18\,200\,000 \times 6,38 \text{ грн./} 10\,000 = 11\,611,60 \text{ грн.}$$

У звітному кварталі підлягає сплаті до Державного бюджету 100% збору за користування водами для потреб гідроенергетики:

$$11\,611,60 - 7\,500,1 = 4\,111,5 \text{ грн.}$$

Висновок: сума збору за спеціальне використання води, що підлягає сплаті до місцевого бюджету у звітному кварталі, складає 71,16 грн. Сума збору за користування водами для потреб

гідроенергетики, що підлягає сплаті до Державного бюджету, складає 4 111,5 грн.

Приклад 2.8

Необхідно розрахувати суму збору за спеціальне використання води та збору за спеціальне використання поверхневих вод для потреб водного транспорту.

У Вінницькій області розташоване підприємство водного транспорту, яке експлуатує вантажні самохідні і несамохідні та пасажирські судна.

Крім цього, підприємство отримало дозвіл на спеціальне водокористування підземних вод з установленим лімітом 1800 куб. м.

За даними обліку з початку року власник експлуатував вантажні самохідні і несамохідні судна 132 000 тоннаж-діб та пасажирські — 18500 місце-діб. На власні виробничі потреби використано 1950 куб.м води з підземного джерела.

Нараховано збору за спеціальне водокористування в частині використання поверхневих вод для потреб водного транспорту за попередні звітні періоди 6489 грн. Усього нараховано збору за спеціальне використання води за попередні звітні періоди 800 грн.

Розв'язання

1. Розрахунок суми збору за спеціальне використання води.

Ставка збору за спеціальне водокористування в частині використання підземних вод для даної області складає 52,49 грн. за 100 куб.м.

Перевищення встановленого ліміту використання водних ресурсів становить:

$$1950 - 1800 = 150 \text{ (куб.м).}$$

Нарахована сума збору за спеціальне використання води у межах встановленого ліміту за звітний період становить:

$$1800 \times 52,49/100 = 944,82 \text{ грн.}$$

Нарахована сума збору за спеціальне використання води за перевищення ліміту води за звітний період становить:

$$150 \times 52,49/100 \times 5 = 393,68 \text{ грн.}$$

Усього нараховано збору за спеціальне використання водних ресурсів з початку року:

$$944,82 + 393,68 = 1338,50 \text{ (грн).}$$

Підлягає сплаті за результатами звітнього періоду: $1338,50 - 800 = 538,50$ грн.

2. Розрахунок суми збору за спеціальне водокористування для потреб водного транспорту.

Ставка збору за спеціальне водокористування в частині використання поверхневих вод для потреб водного транспорту для усіх річок, крім Дунаю, складає: для вантажного самохідного і несамохідного флоту, що експлуатується - 0,1094 грн. за 1 тоннаж-добу експлуатації, для пасажирського флоту, що експлуатується - 0,0122 грн. за 1 місце-добу експлуатації.

Сума збору за спеціальне водокористування в частині використання поверхневих вод для потреб водного транспорту за звітний період становить:

- для вантажного водного транспорту:

$$132\ 000 \times 0,1094 \text{ грн.} = 14\ 440,80 \text{ грн.};$$

для пасажирського водного транспорту:

$$18\ 500 \times 0,0122 \text{ грн.} = 225,70 \text{ грн.}$$

Загальна сума збору за спеціальне водокористування в частині використання поверхневих вод для потреб водного транспорту за звітний період становить: $14\ 440,80 + 225,70 = 14\ 666,50$ грн.

Підлягає сплаті до Державного бюджету 100% збору за спеціальне водокористування в частині використання поверхневих вод для потреб водного транспорту у сумі 8 177,50 грн. ($14\ 666,50 - 6489$).

Висновок: сума збору за спеціальне використання води, що підлягає сплаті до бюджету у звітному кварталі, складає 538,50 грн. Сума збору за спеціальне водокористування в частині використання

поверхневих вод для потреб водного транспорту, що підлягає сплаті до бюджету, складає 8 177,50 грн.

Задача 1

Необхідно розрахувати суму плати за землю за рік, що підлягає перерахуванню в бюджет кожним землевласником (землекористувачем). Вказати терміни подання звітності та термін сплати податку.

Варіант 1

Землекористувачем є приватне торгівельне підприємство. Земельна ділянка займає площу 700 кв. м і знаходиться на території населеного пункту (м. Запоріжжя) з чисельністю населення до 1000 тис. чоловік. Населений пункт розташовано на території історико-культурного призначення місцевого значення.

Нормативна грошова оцінка не встановлена.

Необхідно розрахувати суму плати за землю за рік, що підлягає перерахуванню в бюджет.

Варіант 2

Землекористувач — приватний підприємець, який займається наданням послуг. Земельна ділянка займає площу 680 кв. м і знаходиться на території населеного пункту з чисельністю населення 2,5 тис. чоловік, який розташовано на території західного узбережжя Автономної республіки Крим.

Нормативна грошова оцінка не встановлена.

Необхідно розрахувати суму плати за землю за рік, що підлягає перерахуванню в бюджет, вказати терміни подання податкової звітності та термін сплати податку.

Варіант 3

Громадянин має у власності земельну ділянку площею 800 кв.м., що знаходиться на території населеного пункту з чисельністю населення 9 тис. чоловік. З лютого поточного року став пенсіонером за інвалідністю.

Необхідно розрахувати суму плати за землю за рік, що підлягає перерахуванню в бюджет, вказати терміни подання податкової звітності та термін сплати податку.

Варіант 4

Земельна ділянка в межах населеного пункту, на якій розташована будівля, протягом року знаходиться у спільному користуванні двох осіб: дачно-будівельного кооперативу — 25%, релігійної організації — 75%. Ділянка загальною площею 500 кв. м. має грошову оцінку 360 грн за 1 кв. м.

Варіант 5

Громадянин, що проживає в населеному пункті з чисельністю населення 1,5 тис. чоловік, має у користуванні земельну ділянку загальною площею 2 га, в тому числі: рілля — 1 га, пасовище — 0,6 га. Грошова оцінка земельної ділянки складає 3000 грн. за 1 га. З 01.10 поточного року громадянина визнано інвалідом 2 групи.

Варіант 6

Земельна ділянка, на якій розташована будівля, протягом року знаходиться у спільному користуванні двох організацій: Укрзалізниці — 65%, приватного підприємства — 35% .

Ділянка загальною площею 894 кв.м. розташована на території населеного пункту з чисельністю населення 35 тис. чоловік у гірському районі Чернівецької області.

Варіант 7

Земельна ділянка, на якій розташована будівля, протягом року знаходиться у спільній власності двох осіб: приватного підприємства — 33%, дитячого санаторію — 67%. Ділянка загальною площею 625 кв.м розташована на території чорноморського узбережжя Миколаївської області. Грошова оцінка земельної ділянки складає 630 грн. за 1 кв.м.

Варіант 8

Сільськогосподарське підприємство, має у користуванні земельну ділянку загальною площею 27 га, з яких 15 га — багаторічні насадження, 11 га — рілля, 3 га — сіножаті. Грошова оцінка земельної ділянки складає 3700 грн за 1 га.

Варіант 9

Громадянин, що проживає в с. Городниця Житомирської області, має у користуванні земельну ділянку загальною площею 0,9 га, в тому числі: рілля — 0,8 га, житлові будівлі — 0,1 га. Грошова оцінка земельної ділянки складає 2900 грн за 1 га. З 01.09 поточного року громадянина визнано інвалідом 3 групи.

Варіант 10

Землекористувач — приватне підприємство, виробник рибної продукції. Земельна ділянка являє собою водойму площею 900 кв.м, надану підприємству для виробництва рибної продукції у населеному пункті чисельністю населення 4 тис. чоловік на території південно-східного узбережжя Автономної республіки Крим.

Варіант 11

Землекористувач — приватний підприємець, що займається реалізацією сувенірної продукції. Земельна ділянка займає площу 75 кв.м. і знаходиться на території населеного пункту з чисельністю населення 13 тис. чоловік, який розташовано на території передгірного району Івано-Франківської області.

Задача 2

Необхідно розрахувати суму збору за спеціальне використання води за звітний період. Вказати порядок терміни подання звітності та терміни сплати.

Варіант 1

Промислове підприємство, розташоване у Кам'янець-Подільському районі Хмельницької обл., використовує у своїй діяльності водні ресурси загальнодержавного значення, а саме із підземної води (артезіанської свердловини) та з поверхневих вод (притоки річки Дністер). Установлений ліміт води на 1 квартал становить 9000 куб. м.

Фактично використано з урахуванням втрат у системах водопостачання 10 550 куб. м. води, в т.ч. 8440 куб. м. – басейна річки Дністер, решта – з підземних вод. На санітарно-гігієнічні потреби використано 140 куб. м. води.

Ставка збору за використання води з басейну річки Дністер складає 19,68 грн./ 100 куб. м., а за спеціальне використання підземних вод Кам'янець-Подільського району – 62,41 грн./ 100 куб. м.

Варіант 2

Промислове підприємство, розташоване в басейні річки Дніпро (Чернігівська обл., Ічнянський район) та у своїй діяльності використовує водні ресурси із змішаного джерела. Установлений ліміт води становить – 1100 куб.м.

За звітний період згідно з даними первинного обліку води за показниками вимірювальних приладів, до змішаного джерела водопостачання забрано 1200 куб.м. води, з них підземної води – 500 куб.м.; поверхневої води – 700 куб.м.

Ставка збору за використання води з басейну річки Дніпро (на північ від Києва) складає 32,84 грн./ 100 куб. м., а за спеціальне використання підземних вод Ічнянського району – 49,24 грн./ 100 куб. м.

Варіант 3

Промислове підприємство, розташоване в басейні річки Дніпро (Запорізька обл.) та у своїй діяльності використовує водні ресурси із змішаного джерела для виробництва напоїв. Ліміт води не установлений.

За звітний період згідно з даними первинного обліку води за показниками вимірювальних приладів, до змішаного джерела водопостачання забрано 600 куб.м. води, з них підземної води – 250 куб.м.; поверхневої води – 350 куб.м.

Варіант 4

Промислове підприємство, розташоване в басейні річки Дніпро (Київська область), в своїй діяльності використовує водні ресурси із змішаного джерела. Установлений ліміт забору води становить 1100 куб.м. Згідно з даними первинного обліку води за показниками вимірювальних приладів до змішаного джерела водопостачання забрано з початку року 1700 куб.м води, з яких 35% — підземні води, 65% — поверхневі води. У тому числі на протипожежні потреби використано 500 куб.м води. Усього нараховано і сплачено збору за спеціальне використання води за попередні звітні періоди 465,0 грн.

Задача 3

Необхідно розрахувати суму збору за спеціальне використання водних ресурсів та збору за користування водами для потреб гідроенергетики за звітний період. Вказати порядок терміни подання звітності та терміни сплати.

Варіант 1

Електростанція розташована в басейні річки Ворскла (Полтавська область). За звітний період обсяг води, пропущений через турбіни, становить 12,40 млн. куб.м. Крім цього, електростанція має дозвіл на спеціальне використання поверхневих водних ресурсів місцевого значення. Установлений ліміт — 210 куб.м. За звітний період фактично використано водних ресурсів місцевого значення 298 куб.м.

Нараховано збору за користування водами для потреб гідроенергетики за попередні звітні періоди — 930,6 грн. Усього нараховано збору за спеціальне використання водних ресурсів за попередні звітні періоди 58 грн.

Варіант 2

Електростанція розташована в басейні річки Дніпро (Полтавська область). За звітний період обсяг води, пропущений через турбіни, становить 28,70 млн. куб.м. Крім цього, електростанція має дозвіл на спеціальне використання підземних водних ресурсів.

Установлений ліміт — 500 куб.м. За звітний період фактично використано водних ресурсів загальнодержавного значення 430 куб. м.

Нараховано збору за користування водами для потреб гідроенергетики за попередні звітні періоди — 1973,8 грн. Усього нараховано збору за спеціальне використання водних ресурсів за попередні звітні періоди 59 грн.

Задача 4

Необхідно розрахувати суму збору за спеціальне використання води та збору за спеціальне водокористування в частині використання поверхневих вод для потреб водного транспорту. Вказати порядок терміни подання звітності та терміни сплати.

Варіант 1

У Черкаській області (р. Дніпро) розташоване підприємство водного транспорту, яке експлуатує вантажні та пасажирські судна. Крім того, підприємство має дозвіл на спеціальне водокористування поверхневих вод з установленим лімітом 970 куб.м. За даними обліку з початку року власник експлуатував вантажні самохідні і несамохідні судна 270 000 тоннаж-діб та пасажирські — 267 700 місце-діб. На власні виробничі потреби використано 1380 куб. м поверхневих водних ресурсів.

Нараховано збору за спеціальне водокористування в частині використання поверхневих вод для потреб водного транспорту за попередні звітні періоди 3526 грн. Усього нараховано збору за спеціальне використання водних ресурсів за попередні звітні періоди 92 грн.

Варіант 2

У Запорізькій області (р. Дніпро) розташоване підприємство водного транспорту, яке експлуатує вантажні та пасажирські судна. Крім того, підприємство має дозвіл на спеціальне водокористування підземних вод з установленим лімітом 1200 куб.м. За даними обліку з початку року власник експлуатував вантажні самохідні і несамохідні судна 183000 тоннаж-діб та пасажирські — 32700 місце-діб. На власні виробничі потреби використано 1123 куб.м води з підземного джерела.

Нараховано збору за спеціальне водокористування в частині використання поверхневих вод для потреб водного транспорту за попередні звітні періоди 2771 грн. Усього нараховано збору за спеціальне використання водних ресурсів за попередні звітні періоди 103 грн.

Задача 5

Підприємство використовує для витримування виноматеріалів площу підземного простору, що надана у користування в природних порожнинах (печерах) обсягом 19 200 кв. метрів.

Ставка плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин – 0,78 грн./кв. метр на рік.

Розрахувати суму плати за користування надрами, в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, за рік.

Задача 6

На підставі лісорубного квитка (ордера) лісозаготівельнику на рік виділено дві лісосіки (ділянки) під насадження сосни для заготівлі ділової (без кори) деревини загальною площею 5 га.

Ліміт використання лісосічного фонду на рік підприємству встановлено 600 куб.м., в т.ч. з 1-ї лісосіки – 100 куб.м., з 2-ї – 500 куб.м.

Обсяг фактично заготовленої деревини склав 682 куб.м., в т.ч. обсяг відпущеної деревини з 1-ї лісосіки - 81,8 куб.м., з 2-ї – 601,2 куб.м.

Ставка за 1 куб.м. деревини (середньої) складає для 1-го розряду – 44,98 грн./куб.м., 2-го розряду – 32,13 грн./куб.м., 3-го розряду – 25,98 грн./куб.м., 4-го розряду – 19,28 грн./куб.м., 5-го розряду – 12,85 грн./куб.м.

Пряма відстань від місця вирубки до пункту відвантаження деревини залізницею складає для 1 лісосіки 8 км, для 2-ї лісосіки – 45 км. (таблиця).

Розподіл лісів за лісотаксовими розрядами:

Лісотаксові розряди	1	2	3	4	5
Відстань, км	До 10	10,1-25	25,1-40	40,1-60	60,1 і більше

Нарахувати збір за використання лісових ресурсів за рік, якщо лісозаготівельним підприємством за наслідками 9-ти місяців сплачено до Зведеного бюджету 10 604 грн. Вказати порядок терміни подання звітності та терміни сплати.

Тема 3. СПЕЦІАЛЬНІ ПОДАТКОВІ РЕЖИМИ

Питання для обговорення:

– платники єдиного податку, об'єкт оподаткування та ставки. Суб'єкти підприємницької діяльності, які мають можливість скористатися спрощеною системою оподаткування за єдиним податком;

– види діяльності, що обмежують діяльність за єдиним податком. Суб'єкти, які не мають права переходу на єдиний податок;

- порядок обчислення та сплати єдиного податку;
- пільги щодо єдиного податку;
- платники фіксованого сільськогосподарського податку, об'єкт оподаткування та ставки, порядок обчислення, подання звітності та сплати ФСП;
- пільги щодо сплати фіксованого сільськогосподарського податку;
- збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію;
- збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності.

Навчальні завдання

Приклади розв'язування задач

Приклад 3.1

Визначити суму єдиного податку для платника єдиного податку 4-ї групи - юридичної особи за ставкою 3% до сплати за звітний період; суму ПДВ до сплати (відшкодування) при необхідності. Вказати базовий звітний період, терміни подання звітності та строки сплати.

1. Згідно з контрактом №1 на реалізацію ТМЦ від 2.08 поточного року:
 - 20.09 відвантажено ТМЦ на 120 000 грн. з ПДВ;
 - 28.09 отримана на розрахунковий рахунок оплата 140 000 грн. з ПДВ;
2. Згідно з контрактом №2 на придбання пакувальних матеріалів від 10.01 поточного року: отримані пакувальні матеріали на 36 000 грн. з ПДВ.

Розв'язання

Відповідно до п. 292.1 ст. 292, доходом платника єдиного податку - юридичної особи є будь-який дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292.

Датою отримання доходу платника єдиного податку відповідно до п. 292.6 ст. 292 є дата надходження коштів платнику єдиного податку у грошовій (готівковій або безготівковій) формі, дата підписання платником єдиного податку акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг).

Відсоткова ставка єдиного податку для четвертої групи платників єдиного податку становить 3% доходу - у разі сплати ПДВ.

1. Визначаємо доходи.

Оскільки підприємство є платником ПДВ, доходи враховуються за вирахуванням ПДВ. Отже, дохід за період складає 116 666,67 грн. (14000/1,2) - кошти, що надійшли на розрахунковий рахунок.

2. Визначаємо суму єдиного податку за ставкою 3% від доходу.

$ЄП = 116\,666,67 \times 3\% = 3\,500$ грн.

3. Визначаємо ПДВ до сплати.

Сума ПДВ, належна до сплати до бюджету за звітний період визначається на загальних підставах (за першою подією).

Податкові зобов'язання (ПЗ) складають:

- 20.09 – 20 000 грн. (120000/6);

- 28.09 – 3333,33 грн. (140000 – 120000)/6.

Усього ПЗ – 23333,33 грн. (20000 + 3333,33).

Податковий кредит (ПК) складає 6 000 грн. (36000/6).

ПДВ до сплати визначаємо як різницю між ПЗ та ПК.

$ПДВ = 23\,333,33 - 6\,000 = 17\,333,33$ грн.

Висновок. Сума єдиного податку за звітний період дорівнює 3 500 грн. Сума ПДВ, належна до сплати до бюджету за звітний період дорівнює 17 333 грн.

Декларація за єдиним податком надається у встановлені для квартального звітного періоду строки, - на протязі 40 календарних днів після закінчення кварталу, тобто не пізніше 9 листопада (у 2013 р. – 11 листопада, оскільки 9.11.2013 припадає на вихідний). Сплата проводиться у терміни для квартального періоду, тобто 10 календарних днів після граничного терміну подання звітності – не пізніше 19 листопада.

Базовим податковим періодом з ПДВ є календарний місяць. Декларація з ПДВ подається на протязі 20 календарних днів після закінчення звітного періоду. Отже, за вересень необхідно подати звітність не пізніше 20 жовтня (у 2013 р. – 21 жовтня, оскільки

20.10.2013 припадає на вихідний). Сплати суму ПДВ необхідно не пізніше 30 жовтня (10-тиденний термін після граничного терміну звітності).

Приклад 3.2

Визначити суму єдиного податку, строки подання звітності та строки сплати податку, який повинно сплатити ТОВ „ТУР” за 1 квартал.

У першому кварталі поточного року малим підприємством ТОВ „ТУР”, яке є платником єдиного податку шостої групи та не є платником ПДВ, були здійснені господарські операції:

у січні:

- отримана оплата за виконані послуги - 45,6 тис. грн.;
- надані послуги за актами на суму 90 тис. грн.;
- реалізовані основні засоби за договірною ціною 12,6 тис. грн. (залишкова вартість на день продажу - 8 тис. грн.);
- отримана орендна плата у сумі 1,2 тис. грн.;

у лютому:

- отримано аванс на виконання послуг у сумі 12,0 тис. грн.;
- надані послуги за актами на суму 15 тис. грн.;
- отримана оплата за виконані роботи у сумі 64,7 тис. грн.;
- виконані роботи за актами на суму 60 тис. грн.;
- отримана орендна плата у сумі 1,2 тис. грн.;

у березні:

- отримана оплата за виконані послуги у сумі 64,9 тис. грн., надані послуги на суму 23 тис. грн.;
- отримана орендна плата у сумі 1,2 тис. грн.;
- безоплатно отримані товари вартістю 4,5 тис. грн.

Розв'язання

1. Визначаємо доходи.

Оскільки підприємство не є платником ПДВ, при реалізації своєї продукції, робіт, послуг, ПДВ не нараховується.

Податковий кредит також не виникає.

Відповідно до п. 292.1 ст. 292, доходом платника єдиного податку - юридичної особи є будь-який дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або

безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292.

Датою отримання доходу платника єдиного податку відповідно до п. 292.6 ст. 292 є дата надходження коштів платнику єдиного податку у грошовій (готівковій або безготівковій) формі, дата підписання платником єдиного податку акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг).

При продажу основних засобів юридичними особами - платниками єдиного податку дохід визначається як різниця між сумою коштів, отриманою від продажу таких основних засобів, та їх залишковою балансовою вартістю, що склалася на день продажу (п. 292.2 ст. 292).

Отже, у січні поточного року доходи від надходження коштів складають 51,4 тис. грн. $(45,6 + (12,6 - 8,0) + 1,2)$.

У лютому – 77,9 тис. грн. $(12,0 + 64,7 + 1,2)$.

У березні було безоплатно отримано товари вартістю 4,5 тис. грн., які включаються до доходу єдиноплатника за датою підписання акту прийому – передачі таких товарів.

Отже, доходи у березні складають 70,6 тис. грн. $(64,9 + 1,2 + 4,5)$.

Всього доходи за звітний квартал – 199,9 тис. грн.

2. Для платників єдиного податку шостої групи встановлена ставка податку для неплатників ПДВ у розмірі 7% доходу.

Визначаємо суму єдиного податку за ставкою 7% від доходу.

$$\text{ЄП} = 199\,900 \times 7\% = 13\,993 \text{ грн.}$$

Висновок. Сума ЄП за 1 квартал складає 13 993 грн. та підлягає сплаті у строки, встановлені для квартального періоду. Розрахунок ЄП подається в строки, встановлені для квартального періоду.

Приклад 3.3

Визначити суму фіксованого сільськогосподарського податку на звітний рік за строками сплати. Вказати порядок та терміни надання звітності.

ТОВ «Агрофірма «Широкі лани Харківщини»» станом на 01.01 поточного року має такі земельні ділянки:

Категорія земельних ділянок	Площа (га)	Грошова оцінка 1 га (грн.)	Орган самоврядування
Рілля, усього	50	10000,00	Барвенковський район Харківської області
Сіножаті, усього	50	11000,00	Золочевський район Харківської області
Пасовища, усього	50	10000,00	Барвенковський район Харківської області
Багаторічні насадження, усього	50	11000,00	Золочевський район Харківської області

Розв'язання

Об'єктом оподаткування є площа сільськогосподарських угідь, (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень).

Базою оподаткування ФСП є нормативна грошова оцінка 1 га сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), проведена станом на 01.07.95 р.

Ставки податку з одного гектара для ріллі, сіножатей та пасовищ (0,15%) і багаторічних насаджень (0,09%).

І. Розраховуємо ФСП за рілляю:

$$\text{ФСП} = \text{Площа землі} \times \text{Грошова оцінка землі} \times \text{Ставка податку}$$

$$\text{ФСП}_р = (50 \times 10\,000) \times 0,15\% = 750 \text{ грн.}$$

2. Розраховуємо ФСП за сіножаті:

$$\text{ФСП}_с = (50 \times 11\,000) \times 0,15\% = 825 \text{ грн.}$$

3. Розраховуємо ФСП за пасовища:

$$\text{ФСП}_п = (50 \times 10\,000) \times 0,15\% = 750 \text{ грн.}$$

4. Розраховуємо ФСП за багаторічні насадження:

$\text{ФСП}_{\text{бн}} = (50 \times 11000) \times 0,09\% = 495 \text{ грн.}$

Всього ФСП: 2820 грн.

Сплата податку здійснюється у I та II кварталах — по 10% від квартальної суми, у III кварталі — 50%, у IV кварталі — 30%.

5. Визначаємо квартальні суми ФСП:

- за I квартал – 282 грн. $(2820 \times 10\%)$;

- за II квартал – 282 грн. $(2820 \times 10\%)$;

- за III квартал – 1410 грн. $(2820 \times 50\%)$;

- за IV квартал – 846 грн. $(2820 \times 30\%)$.

6. Визначаємо щомісячні платежі (від квартальної суми):

- за січень, лютий, березень – по 94 грн. $(282/3)$;

- за квітень, травень, червень – по 94 грн.;

- за липень, серпень, вересень – по 470 грн. $(1410/3)$;

- за жовтень, листопад, грудень – по 282 грн. $(846/3)$.

Сплата ФСП здійснюється щомісяця протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) місяця на відповідний рахунок місцевого бюджету за місцем розташування земельної ділянки. Наприклад, сплата за лютий - не пізніше 30 березня.

Податкова декларація на поточний рік подається відповідному органу ДПС за місцезнаходженням платника податку та місцем розташування земельної ділянки не пізніше 20 лютого.

Висновок. Річна сума ФСП становить 2820 грн., буде сплачуватись щомісячно у розмірі 1/3 квартальної суми. Декларація подається не пізніше 20 лютого поточного року за місцезнаходженням платника та місцем розташування земельної ділянки.

Задача 1

Підприємець планує здійснювати декілька видів господарської діяльності:

- роздрібною торгівлею продовольчими товарами;

- переробкою м'яса та рибопродуктів;

- наданням послуг автостоянки.

Згідно з рішенням місцевої райради встановлено такі ставки єдиного податку на місяць в залежності від виду діяльності: 150 грн., 180 грн. та 100 грн. відповідно. Платник планує використовувати працю 10 найманих працівників.

Заяву на використання якої групи платників єдиного податку слід надати? Розрахувати суму єдиного податку до сплати. В які терміни підприємцю потрібно буде сплачувати ЄП?

Задача 2

Визначити суму єдиного податку.

Вказати перелік податків, які необхідно сплатити платнику за звітний період, ним у звітному періоді зареєстровано 2 вантажних автомобіля, а також у власності знаходиться ділянка землі, третина якої здається в оренду.

Визначити вид і суму штрафних санкцій, якщо підприємство затримало подання Розрахунку єдиного податку у ДПІ на один день.

Вихідні дані

Платник єдиного податку четвертої групи, який не є платником ПДВ, отримав на розрахунковий рахунок та в касу підприємства за звітний квартал доходи в сумі 220 000 грн, у т.ч. авансів – 50 000 грн.

У цьому ж періоді списана кредиторська заборгованість, за якою минув термін позовної давності, в сумі 3200 грн.

Задача 3

Визначити суму ФСП на звітний рік, якщо сільгоспідприємство - платник ФСП з 20 травня придбало земельну ділянку площею 715,00 га (нормативна грошова оцінка 1 га — 1119,00 грн.) під пасовищами на умовах оренди за договором із сільською радою.

Визначити суми до сплати та вказати терміни. Визначити терміни подання звітності.

Тема 4. ІНШІ ПОДАТКИ ТА ЗБОРИ

Питання для обговорення:

– платники збору за першу реєстрацію транспортного засобу. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку;

- порядок нарахування збору за першу реєстрацію транспортного засобу, звітність та терміни сплати;
- пільги щодо сплати збору за першу реєстрацію транспортного засобу;
- платники, об'єкт та ставка збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства. Порядок обчислення, звітність, терміни подання звітності, термін сплати збору.

Навчальні завдання

Приклади розв'язування задач

Приклад 4.1

Необхідно визначити суму збору за першу реєстрацію транспортного засобу в Україні. Вказати термін сплати та подання звітності.

Легковий автомобіль Toyota Camry з об'ємом циліндрів двигуна 3456 куб. см. 2012-го року випуску зареєстровано фізичною особою 16.01.2013 р.

Розв'язання

Відповідно до пп. 234.1.2 п. 234.1 ст. 234 Податкового кодексу ставка збору для зазначеного автомобіля становить 47,00 грн. за 100 см³ об'єму циліндрів двигуна та згідно з пп. 234.4.1 коефіцієнт для всіх нових транспортних засобів дорівнює 1.

Сума збору обчислюється щодо кожного транспортного засобу як добуток відповідної бази оподаткування, ставки збору та відповідного коефіцієнта, зазначеного у пункті 234.4 статті 234 ПКУ.

Отже, сума збору за першу реєстрацію Toyota Camry становить:

$$3456 \times 47,00 : 100 \times 1 = 1624,32 \text{ грн.}$$

Висновок: таким чином, у наведеному випадку сплаті підлягатиме збір за першу реєстрацію в сумі 1624, 32 грн. у термін перед проведенням першої реєстрації в Україні транспортних засобів.

Звітність для фізичних осіб не передбачена.

Приклад 4.2

Необхідно визначити суму збору за першу реєстрацію транспортного засобу в Україні. Вказати термін сплати та подання звітності.

Вантажний автомобіль IVECO ASTRA VEICOLI з об'ємом циліндрів двигуна 12 882 см³ 2005 р. випуску імпортовано юридичною особою та зареєстровано вперше в Україні 13.09.2013 р.

Розв'язання

Відповідно до пп. 234.1.6 п. 234.1 ст. 234 Податкового кодексу ставка збору для зазначеного автомобіля становить 21,78 грн. за 100 см³ об'єму циліндрів двигуна та згідно з пп. 234.4.2 коефіцієнт для транспортних засобів, які використовувалися до 8 років, дорівнює 2.

Отже, сума збору за першу реєстрацію IVECO ASTRA VEICOLI становить: $12\,882 \times 23,50 : 100 \times 2 = 6054,54$ грн.

Юридичні особи подають відповідному контролюючому органу за місцем свого знаходження та за місцем реєстрації транспортного засобу розрахунок суми збору за такі транспортні засоби в десятиденний строк після першої реєстрації в Україні транспортних засобів. До розрахунку обов'язково додаються копії реєстраційних документів, завірені відповідним уповноваженим державним органом України, який проводив таку реєстрацію.

Висновок: таким чином, сплаті підлягає сума збору за першу реєстрацію IVECO ASTRA VEICOLI у розмірі 6054,54 грн. у термін перед проведенням першої реєстрації в Україні транспортних засобів.

Розрахунок збору надається контролюючому органу в десятиденний строк після першої реєстрації транспортного засобу.

Приклад 4.3

Необхідно визначити суму збору за першу реєстрацію транспортного засобу в Україні, що має сплатити ТОВ «Крокус». Вказати термін сплати та подання звітності.

Вертоліт ECUREUIL (AS.350B-3) з максимальною злітною масою 2800 кг 1997 р. випуску вперше зареєстровано 17.07.2013 р.

Розв'язання

Відповідно до пп. 234.3.2 п. 234.3 ст. 234 Податкового кодексу ставка збору для зазначеного вертольота становить 1,18 грн. за кожен кілограм максимальної злітної маси та згідно з пп. 234.4.3 коефіцієнт для транспортних засобів, які використовувалися понад 8 років, дорівнює 3.

Отже, сума збору за першу реєстрацію вертольота ECUREUIL (AS.350B-3) становить: $2800 \times 1,18 \times 3 = 9912$ грн.

Розрахунок збору юридичною особою надається контролюючому органу в десятиденний строк після першої реєстрації транспортного засобу.

Розрахований збір сплачується перед проведенням першої реєстрації транспортних засобів в Україні.

Висновок: таким чином, сплаті підлягає сума збору за першу реєстрацію вертольота у розмірі 9912 грн. у термін перед проведенням першої реєстрації в Україні. Розрахунок збору надається контролюючому органу в десятиденний строк після першої реєстрації транспортного засобу.

Приклад 4.3

Необхідно:

- визначити платника збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства;
- визначити об'єкт оподаткування збором;
- визначити суму збору, що підлягає нарахуванню та сплаті за звітний період;
- вказати граничні терміни подання розрахунку до ДПІ та сплати збору.

Підприємство «Ноніус» отримало від товаровиробника в жовтні поточного року алкогольні напої на суму 25 тис. грн., пиво — на суму 13 тис. грн., інші товари — на суму 16 тис. грн.

У цьому ж місяці виручка від реалізації в оптово-роздрібній торгівлі алкогольних напоїв склала 31 тис. грн., пива — 26 тис. грн, інших товарів — 14 тис. грн.

Розв'язання

1. Платником збору є підприємство «Ноніус» як суб'єкт, який отримав алкогольні напої та пиво, товари від товаровиробника та має виручку від їх реалізації, яка є об'єктом оподаткування.

2. Об'єктом оподаткування збором є виручка - товарооборот, одержаний на всіх етапах реалізації в оптовороздрібній торговельній мережі та мережі громадського харчування алкогольних напоїв та пива, у тому числі за операціями, що не передбачають оплати у грошовій формі.

$$Oz = 31 + 26 = 57 \text{ тис. грн.}$$

3. Ставка збору становить півтора відсотка від об'єкта оподаткування.

Визначимо суму збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства (Зв), що підлягає сплаті за жовтень:

$$Zv = 57000 \times 1,5\% = 855 \text{ грн.}$$

Висновок. Сума збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства за жовтень п.р. складає 855 грн.

Розрахунки збору платники надають до податкових органів щомісячно, не пізніше 20 числа, місяця, наступного за звітним.

Збір сплачується щомісяця у строки, визначені ПКУ для місячного звітного періоду, тобто протягом 10 днів після граничних термінів подання розрахунку.

Задача 1

Необхідно визначити суму збору за першу реєстрацію транспортного засобу в Україні. Вказати термін сплати та подання звітності.

Варіант 1

Сідельний тягач DAF з об'ємом циліндрів двигуна $12\,580 \text{ см}^3$ 2005 р. випуску зареєстровано юридичною особою вперше в Україні 10.10 поточного року.

Варіант 2

Трактор МТЗ-80 з об'ємом циліндрів двигуна 4750 см³ 1999 р. випуску зареєстровано фізичною особою вперше в Україні 05.09 поточного року.

Варіант 3

Літак Boeing 737-500 з максимальною злітною масою 60 500 кг 2007 р. випуску вперше зареєстровано юридичною особою 16.07 поточного року.

Задача 2

Чи необхідно сплачувати збір за першу реєстрацію транспортних засобів щодо легкового автомобіля Nissan X-Trail, 2002 р. виготовлення, з об'ємом циліндрів двигуна 1796 см³, ввезеного з-за кордону у 2011 р. як гуманітарна допомога та переданого Мінпраці та соціальної політики України 13.01.2012 р. інваліду II групи, який постраждав внаслідок Чорнобильської катастрофи?

Задача 3

Визначити суму збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства, що підлягає нарахуванню та сплаті за звітний період.

Підприємство «Веста» отримало від товаровиробника в червні п. р. алкогольні напої на суму 60 000 грн. з ПДВ, інші товари — на суму 6590 грн. з ПДВ.

У цьому ж місяці виторг від реалізації з ПДВ в оптово-роздрібній торгівлі алкогольних напоїв склав 75 020 грн., інших товарів — 7800 грн.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Довгалюк В.І., Ярмоленко Ю.Ю. Податкова система: Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 360 с.
2. Педь І.В. Податкова система: Економіко-правова характеристика податків: Навч. посібник/ І.В.Педь; За ред. Ю.М.Лисенкова.- К.: Знання, 2007.- 191 с. (У526 П24)
3. Сердюк О.М., Заревчацька Т.В. Податкова система (практикум): Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 328 с.
4. Соколовська А.М. Податкова система держави: теорія і практика становлення/ А.М.Соколовська.- К.: Знання-Прес, 2004.- 454 с.- (Вища освіта ХХІ століття) У526 С59
5. Ярема Б.П. Податкова система [Текст]: збірник задач та тести: навч. посібник/ Б.П.Ярема, В.П.Маринець.- 3-тє вид., перероб. і доп.- Львів: Магнолія 2006, 2008.- 271 с.- (Вища освіта в Україні) У526 Я72
6. Податковий кодекс України. Закон України № 2755 – VI. від 02.12.2010 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>

Допоміжна

1. Лісовий кодекс України від 21.01.1994 р.№ 3852-ХІІ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
2. Кодекс України «Про надра» від 27.07.1994 р. № 132. [Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80>
3. Водний кодекс України від 06.06.95 р. № 213/95-ВР (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80>
4. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III із змінами і доповненнями від 20.12.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>

5. Закон України "Про радіочастотний ресурс України" № 1770-14 (Відомості Верховної Ради України, 2008 р., NN 5-8). [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/annot/1770-14>

6. Постанова КМУ від 12 грудня 1994 р. N 827 «Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/827-94-%D0%BF>

7. РІШЕННЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ № 12-2011-01-26 «Про затвердження розмірів ставок податків і зборів, які зараховуються до бюджету міста». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.meria.zp.ua/test/index.php?id=42&pid=4634>

8. РІШЕННЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ № 13-2011-01-26 «Про затвердження Положення про збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності та розмірів ставок». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.meria.zp.ua/test/index.php?id=42&pid=4633>

9. РІШЕННЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ № 14-2011-01-26 «Про затвердження Положення про збір за місця для паркування транспортних засобів». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.meria.zp.ua/test/index.php?id=42&pid=4638>

10. Наказ ДПА України від 01.12.2009 р. № 671 «Порядок заповнення розрахунку суми збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0125-10> чинний

11. Наказ МФУ від 21.12.2012 № 1405, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 21 січня 2013 р. за № 149/22681 «Про затвердження форми Розрахунку суми збору за першу реєстрацію транспортних засобів», (діє з 21.01.11). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0149-13>

12. Наказ МФУ від 21.12.2012 р. № 1403 “Про затвердження форм податкових декларацій збору за спеціальне використання води”. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0123-13>

13. Наказ ДПА України від 24.12.2010 № 1010 “ Про затвердження форми Податкової декларації екологічного податку”. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0026-11> чинний

14. Наказ МФУ від 17.09.2012 № 1000 "Про затвердження форм податкових розрахунків з плати за користування надрами". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1732-12>

15. Наказ ДПА України від 24.12.2010 № 1015, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 13.01.2011 за № 42/18780 «Про затвердження форми Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності)» (діє з 24.01.2011 р.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0042-11> чинний

16. Наказ ДПА України від 24.12.10 № 1016 "Про затвердження форми Податкової декларації з фіксованого сільськогосподарського податку". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-11> чинний

17. Наказ ДПА України від 24.12.2010 № 1018 "Про затвердження форми Податкового розрахунку збору за користування радіочастотним ресурсом України". [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0028-11> чинний

18. Наказ МФУ від 21.12.2012 N 1404 Про затвердження форми Податкового розрахунку збору за спеціальне використання лісових ресурсів, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 22 січня 2013 р. за N 172/22704 (діє з 15.02.2013). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0172-13>

19. Наказ МФУ від 15.12.2011 № 1637 Про затвердження форм книги обліку доходів і книги обліку доходів і витрат та порядків їх ведення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1534-11>

20. Книга обліку доходів і витрат (для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість) та Порядок ведення книги обліку доходів і витрат, платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість, зареєстровані наказом МФУ від 15.12.2011 № 1637. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1535-11>

21. Наказ МФУ від 20.12.2011 № 1675 Про затвердження форми свідоцтва платника єдиного податку та порядку видачі свідоцтва, форми та порядку подання заяви про застосування спрощеної системи оподаткування та форми розрахунку доходу за попередній

календарний рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1536-11>

22. Наказ МФУ 21.12.2012 № 1402 Про затвердження форм податкових декларацій збору за місяць для паркування транспортних засобів та туристичного збору [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0127-13>

23. Наказ МФУ від 21.12.2011 № 1688 Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1533-11>

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ЗНТУ (м. Запоріжжя, вул. Жуковського,64).

2. Державна обласна бібліотека (м. Запоріжжя, пр. Леніна).

3. Методичний кабінет кафедри обліку і аудиту ЗНТУ (к.277).

4. www.rada.gov.ua – Сервер Верховної Ради України.

5. www.nau.kiev.ua – Нормативні акти України.

6. www.kmu.gov.ua – Сайт органів Виконавчої влади в Україні.

Фахові періодичні видання

1. Податки та бухгалтерський облік: [інформаційно-аналітична газета]. <http://www.nibu.factor.ua> - сайт "Податки та бухгалтерський облік".

2. Бухгалтерія: право, податки, консультації: газета української бухгалтерії. <http://www.buhgalteria.com.ua> - сайт "Бухгалтерія" від "Бізнесу".

3. Баланс: [український бухгалтерський журнал] <http://www.balance.ua/ua/>.

4. Бухгалтерський облік і аудит: [науковий журнал].

5. Все про бухгалтерський облік: всеукраїнська професійна бухгалтерська газета.

6. <http://www.sta.gov.ua/control/uk/index>.

7. <http://buhgalter911.com/>.

8. <http://www.dtk.com.ua> - сайт "Дебет-Кредит" від ГК.